

A. Přílohy

A.1 Respondentka č. 1

Minule jste rodila doma, tak jaký byl domácí porod?

Zpětně to vnímám dobře, jediné co pro mě bylo zásadní zjištění, že i přes to, že jsem byla doma, byl se mnou manžel a porodní asistentka, tak i tehdy jsem měla problém se uvolnit a hodně dlouho mi trvalo otevírání. Takže do druhého porodu chci být co nejvíce sama. Jinak bylo to pěkné, zajímavé, poučné, člověk si sáhl na dno svých sil a zjistil, čeho všeho je vlastně schopný. No těším se znova. (směje se)

Co nějaké poranění? Musela jste něco takového řešit?

Trošku jsem se natrhla no, ale myslím, že to bylo hlavně mojí vervou, když na mě přišlo tlačení, tak jsem se prostě hecla, že ho vytlačím. Tak jsem nakonec měla tři stehy, takže nic zásadního.

Jak si tedy tenhle porod, co vás čeká, představujete?

No moje vizualizace ideálního porodu je přítmí, být úplně sama a ať mi do toho mého prostoru nikdo nevstupuje, ani syn, ani manžel, ani porodní asistentka. Doufám v to, že když se uvolním a budu pracovat se mnou, že ten porod bude mnohem kratší.

Vybrala jste si doma nějakou konkrétní místnost, kde chcete родit?

No já jsem si žádné místo nepřipravovala ani u prvního porodu, a teď taky ne. Jako u prvního porodu jsem trávila maximum času v ložnici, kam nemůžou kočky. A pak jsem taky samozřejmě hodně času trávila v koupelně, koketovala jsem s myšlenkou, že bych rodila do vody, ale z toho sešlo, nebyla chuť. A teď popravdě, chci akorát to přítmí a soukromí, tak uvidíme, kde to na mě přijde.

Jak tedy vypadá podle vás ideální místo pro porod?

Ideální místo pro porod je pro mě útulné místo, kde je ticho nebo tlumená hudba, a mohu se plně soustředit na probíhající proces, spíše tmavší než osvětlené. Teplota taková, abych mohla být nahá a nebyla mi zima. Jednoduše nějaký "kutlošek", kam si žena může zalézt a v klidu родit.

A jaká je tedy vaše asociace s domácím porodem?

Pro mě je to prostě přirozená volba.

Je něco, co musíte mít u porodu, bez čeho si myslíte, že byste neporodila?

Tak klid, nerušení a soukromí.

Je něco, čeho se u porodu bojíte?

Bojím se, že bude vzhůru syn a bude to těžce prožívat, ale to máme domluvené, že se když tak manžel postará. No a jinak, co se týče samotného porodu, tak strach nemám žádný, ani že bychom museli jet do nemocnice. Beru to tak, že když se to

stane, tak se to stane. Prostě jsem přesvědčená, že to bude dobrý. (usmívá se)

A jak daleko máte porodnici?

14 minut cesty.

Jak si představujete porod v porodnici?

Já osobně si myslím, že porod v porodnici je vhodný pro spoustu žen, kromě mě. Já mám totiž hrůzu z doktorů. Ale nemám žádné hororové představy. Spíš když slýchám ty příběhy, tak si vždy akorát říkám, jestli ty zásahy nebyly zbytečné. A svůj porod v porodnici si radši ani nepředstavuju. Pro mě i má jediná prohlídka v minulém těhotenství v porodnici byla tak stresující, že jsem pak seděla půl hodiny na lavičce před nemocnicí a brečela jsem. Porodnice pro mě prostě není bezpečné místo.

Jak jste se tedy stavěla k vyšetřením v průběhu těhotenství?

Tak já u své gynokeložky vím, co jí můžu a nemůžu říct, známe se, ona ví, že vnitřní vyšetření jsem nechtěla už v průběhu minulého těhotenství, tak to respektuje. A jinak zákroky, které jsem nechtěla, tak ty nedělala. Takže já nemám problém, když už toho člověka znám.

Co je pro vás u porodu naprosto nepřijatelné?

Nucení do věcí obecně. Třeba řízené tlačení nebo nucení do polohy, která není ženě příjemná, ať už je to při monitorech nebo při druhé době porodní při tlačení. A pak ještě to, co je v nemocnici zvykem, takové to vyptávání při kontrakcích, prostě narušování porodního procesu jako takového.

Co vás nakonec dovedlo k definitivnímu rozhodnutí rodit doma?

Bylo to to vyšetření v porodnici. Viděla jsem jen ten přístup „tady se svléknete“, vůbec jsem nevěděla proč, žádná informovanost, prostě takový ten přístup k těm ovečkám mě hrozně deptal. A to, i když vlastně byli milí. Měla jsem nehořádně vysoký tlak, i když mám pořád nízký tlak, bylo vidět, že to i fyzicky nedávám. Taky mi vadilo, že mě vlastně šoupli na porodní box k nějaké paní, nikdo nás nepředstavil, ona tam ležela bez miminka, člověk nevěděl, co se stalo, do toho tam bylo slyšet rodící ženy. No bylo to pro mě velmi nepříjemné prostředí. Takže já jsem se pak sesypala a došlo mi, že bych v tom nedokázala porodit.

Jak velký problém pro vás byl sehnat porodní asistentku k domácímu porodu?

Tak sehnala jsem až na třetí pokus. Nejdřív jsem vlastně sháněla porodní asistentku do porodnice, chtěla jsem mít všechny varianty otevřené a pak jsem se postupně transformovala. Takže já se sešla s první, u té jsem zjistila, že za to porodní asistentky mají sankce a že se jí do toho nechce. Druhá mi taky řekla ne. No a ta třetí to má tak nějak šikovně napsané, že vlastně jí sankce nehrozí, nevím jak to má, ale oficiálně chodí k domácím porodům. Ale cesta to byla těžká. No a sehnat náhradní porodní asistentku, no to je ještě horší, protože jsou prostě všechny hrozně zaneprázdněné. Takže je to tlak i na mě, protože já třeba vím, že v porodnici rodit nemůžu, ale zase na druhou stranu mi přijde nerozumné, abych rodila doma sama.

Jaké chování očekáváte od zdravotnického personálu?

Tak určitě čekám, že kdybych přijela s rozjetým porodem z domova s porodní asistentkou, tak by asi nenásledoval nejprátelejší přístup, z hlediska toho, že zdravotníci nejsou porodům doma zrovna nakloněni. Ale jinak bych čekala profesionalitu, předpokládám, že kdybych musela do nemocnice, tak bych potřebovala pomoc a tak očekávám, že mi pomůžou. Prostě jako když si člověk zlomí ruku – dokud je ruka v pořádku, nemám důvod jezdit do nemocnice, pokud si jí zlomím, čekám, že mi ji lékař ošetří a zasádruje.

Jak by se podle vás zdravotníci měli u porodu chovat?

Měli by více informovat předem, jak o rizicích, tak o tom, co člověka čeká. On se vlastně člověk těch rizik s všeho dočká až v případě, že se na ně zeptá, ale to zase předpokládá to, že se připraví, aby věděl, na co se ptát. Pro mě je ptaní za komfortní zónou, takže to informování by měli dělat automaticky. A pokud bych jela na příjem do porodnice s rozebhlým porodem, tak bych chtěla, aby papíry řešili s mým doprovodem. Aby mě dali na pokoj a dali mi pokoj. (směje se)

Jak máte zajištěné vyšetření dítěte po porodu jako je první prohlídka pediatrem nebo novorozenecký screening?

Tak s prvním klukem jsme to měli horší, vlastně pediatra co nám měla přijít domů byla zrovna na dovolené. Takže já jsem porodila a druhý den jsem obvolávala, jestli by někdo nepřišel. Ale nakonec nás jedna pediatra vzala, přijela domů druhý den po porodu a třetí den jsme my jeli k ní na odběr z patičky. A teď u druhého miminka s ní také počítáme.

A co vaše rodina na to, že budete rodit doma?

Tak člověk od člověka, hodně záleželo na jejich osobních zkušenostech s porodem. Já mám štěstí, že mým rodičům nevadí, když jsou věci jinak a manželova rodina se mi do toho neodvážila mluvit. (směje se) Hon na čarodějnice se našťěstí nekonal.

Změnila byste něco na současném systému péče o těhotnou ženu a šestinedělku?

Určitě bych zavedla péči komunitní asistentky, to bez debat, to snad ani nemusím vysvětlovat. Určitě bych zavedla porodní doma a podpořila bych možnost porodu doma. Myslím, že kdyby zdravotníci tolik nebojovali proti, ale naopak by pomohli bezpečnosti toho domácího porodu, tak bychom se pak třeba mohli hnout z místa. Teď je to v situaci, že se řekne porod doma a všichni skáčou na strop. Taky bych změnila to, aby porodní asistentky mohly mít vybavení, co potřebují, třeba nějaké léky. Jako super spolupráce by se mi líbilo, kdyby porodní asistentka mohla dát vědět do porodnice, že v dojezdové vzdálenosti probíhá porod doma a oni by na to vlastně mohli být připravení.

Děkuji za vaše odpovědi a za váš čas.

A.2 Respondentka č. 2

Kde jste rodila a jaké byly předchozí porody?

2004 a 2007 jsem rodila spontánně, 2013 byl plánovaný císař, všechny v Praze u Apolináře. Ten císař byl kvůli tomu, že byla nízko placenta a do toho dítě v příčné poloze. Ten úplně první porod byl dlouhý a obtížný, prostě bolestivý, druhý byl snadný, relativně rychlý, tak 9 hodin. Byl veselý, příjemný, jediné omezení tam bylo ze strany té porodnice, tam nebyl prostor k pohybu, takový jaký bych potřebovala.

Jak si představujete porod, který vás teď čeká?

Úplně ideální představa by byla, že to bude odsýpat přiměřeným tempem, ne déle, než 10 hodin, bude se moct odehrát z větší části doma a do porodnice přijet jen na ten úplný závěr, na tu druhou dobu porodní. Případně i to zvládnout doma, to by byl úplný ideál, ale nevím, jestli je úplně dosažitelný.

Co „musíte“ mít u porodu?

No... sama nevím, první porod byl přibrzděný. Nevím, jestli to způsobila změna prostředí nebo obecně to cizí prostředí. Ale pro mě je asi hodně důležité vědět, že k sobě dostanu to miminko hned, jak se narodí. Představa, že by to zase proběhlo jako ten plánovaný císař, že mi ho odnesou a přinesou párkrát jen na kojení, to by mě asi vyhnalo ven. Dovedu si představit, že by to i fyzicky zastavilo ten porod. I kdyby byla v průběhu nějaká nepříjemnost v podobě nějaké kozy, co mě bude manipulovat nebo tak, tak to se vše dá ještě zvládnout, ale to dítě, to je prostě pro mě ta podstatná věc. Jinak bych chtěla, aby na mě u porodu nikdo moc nemluvil, nesahal. Ještě by bylo hezké, kdybych si na to miminko mohla sáhnout jako úplně ta první.

Čeho se u porodu bojíte?

Strašák je teda pro mě odnesení toho dítěte, jasně, zkontrolovat, zvážit a za chvíličku ho vrátit, to je v pohodě, ale takový to jako že se dítě potřebuje zahřát v inkubátoru apod. Nebo i jenom to, že se člověk vůbec o tomhle bude muset dohadovat, to se mi hrubě nelíbí.

Co je pro vás u porodu naprosto nepřijatelné?

To, čeho se bojím, jak jsem říkala.

Jak si představujete porod doma a porod v porodnici? *Tak tam je pro mě asi nejzásadnější rozdíl mezi nimi, že doma má člověk volnost pohybu, může si vybrat polohu a taky to, že člověk nebude nikým manipulovaný. V porodnici, když už člověk přijde a sepisuje veškeré ty papíry, tak už tam mu filtrují ty informace, nejsou schopný se moc rozpovídat, i kdyby mohli, tak mi přijde, že nechtějí to řešit, a to je asi to nejdůležitější, prostě tam cítím tu manipulaci. Mě do toho i skáčou takové ty zážitky z vlastní praxe (pozn. respondentka studovala medicínu), kdy přišla do ordinace žena po termínu, byla vyšetřena a poté co odešla, jsem koukla do dokumentace a tam bylo napsáno, že „Pacientce byl s jejím souhlasem udělán Hamiltonův hmat“, přitom o tom nepadlo jediné slovo. To je prostě hrozná manipulace, člověk ani nezjistí, že se to stalo. To je prostě podvod, takhle by to být nemělo.*

Plánujete teď rodit v porodnici nebo doma?

No tak je to zatím půl na půl, jak se to povede, jak to půjde. Jsou důvody pro obojí. Já to každopádně beru vážně, ale asi bych byla ráda, kdyby to šlo doma. Doma je chaos, nedovedu si představit to zorganizovat. Uvidí se na denní době, kdy začnu rodit, jestli bude na tom babička zdravotně dobře, aby mohla hlídat starší děti, tohle se prostě nedá moc předvídat. Počítám s oběma variantami porodu, ale s tou v nemocnici asi o trochu víc.

Kdo s vámi bude u porodu?

Nejradši bych byla sama, vím, že manžel tam hodně chce být taky kvůli tomu vztahu k dítěti a mě to přijde jako jeho otcovské právo, že tam může být, a vnímám to silněji než svoji potřebu být sama. Ale v tom se mi líbí ten model porodnice, že oni tatínka usadí za rohem a on přijde jen na ten závěr a nemusí poslouchat to moje hekání několik hodin.

Jaké chování očekáváte od ošetřujícího personálu?

Budou se chovat tak jako posledně. Budou tam lidé slušní a lidé neslušní. Minule když jsem v půl páté ráno přijela s oteklou vodou, tak mi na telefonu na porodní sál řekli „Co chcete?“. Takže něco takového. Ale zase jak člověk to prostředí zná, tak ví třeba i koho ignorovat, kdy vypustit a dělat si to svoje. Pokud tam nebude někdo hodně agresivní, tak se to nějak dá. Ale tak nějak počítám, že to občas nebude příjemný, bude tam ta manipulace, nedostatek informací. Ale zase na druhou stranu věřím, že tam budou i lidi pozorný, hodný, záleží, koho člověk potká.

Jak by se měl podle vás zdravotník u porodu chovat?

V každém případě si myslím, že pokud si žena vyloženě nepřeje být vedená, tak by měl naopak poslouchat její intuici, která funguje dost silně. Takže jakou třeba chce mít polohu. Prostě nepodceňovat ty instinkty, i samotný ten vztah mezi matkou a dítětem. Co se týká medicíny, tak by měl mnohem víc vysvětlovat, takové ty vedlejší účinky, třeba jak funguje oxytocin, co nepříjemného působí, tak o tom se moc nemluví. Připadá mi, že to je spíš z pohodlnosti, než ze snahy chránit tu ženu před nepříjemným zážitkem. A taky by se mi líbilo, kdyby se na sále mnohem méně kecalo, prostě aby automaticky bylo spíš ticho.

Proč jste si vybrala Apolináře?

Já ho vlastně znám, rodila jsem tam 3x, i předtím jsem tam byla jako pacientka, takže to má člověk prozkoumané, ví co kde je a tak. A taky je to nejbližší porodnice mému bydlišti.

Ovlivnily vás nějak vaše předchozí zkušenosti?

Určitě ano. Tak nechtěla bych být zase dlouho zavřená na sále, to byly dost jalový hodiny, které člověk strávil v porodnici a nemohl se pohybovat. Ovlivnila mě taky míra manipulace, která byla hlavně u toho posledního císaře. To, jak se všichni tvářili, že to jinak nejde, všechno se musí hned. Podařilo se mi to ještě oddálit, protože jsem vlastně měla celkovou infekci a šla jsem si tam tedy lehnout ještě týden před tou sekci, aby se tohle vyléčilo a bylo možný podstoupit ten zákrok, takže děťátko zůstalo uvnitř skoro až do termínu.

Co se týká vybavení, jak by mělo být vybavené místo, kde chcete rodit?

Asi nemám vyhraněný názor, nevadí mi zdravotnické vybavení včetně „kozy“. Ale určitě by na tom místě mělo být zařízení, které umožní rodičce zaujmout jakoukoliv polohu, takže nějaká matrace, něco o co se může opřít, porodní stolička atd. Také mám vyzkoušené, že je dobré, když je třeba na zdi něco, na co se můžu soustředit.

Změnila byste něco na současném systému péče o těhotnou ženu a šestinedělku v ČR?

Změnila bych skoro všechno. Ne, já si myslím, že důležitá věc ke změně, která vlastně stojí v základu toho, aby to mohlo fungovat, je dialog mezi těmi dvěma nesmiřitelnými tábory a těmi jsou přirozený a nemocniční porod. Mám pocit, že se vede spíš válka, než aby se hledal dialog, který by posloužil k nějakému kompromisu pro dobro rodiček. A prostě člověk se může přidat buď jen na jednu, nebo na druhou stranu a to je prostě škoda. To vidíme i na západě, jak ty oba tábory dokáží spolupracovat a pak vlastně zachraňovat životy, pokud jsou v ohrožení a přitom i ty porody mohou probíhat přirozeně, zdravě a tak aby netraumatizovaly matku ani dítě. A od tohohle všechno by se odvíjely veškeré ty technikálie.

Děkuji za vaše odpovědi a za váš čas.

Co je pro vás u porodu naprosto nepřípustné?

Já se nejvíc děším toho, že by mi někdo skákal na břicho, to je pro mě absolutně hrozná představa. A pak taky to, že bych ležela s těma nohama do praku. Takže tyhle dvě věci, no.

Máte nějakou záložní variantu, kdyby nevyšel porod v Rakovníku?

No, vzhledem k tomu, že z historie rodiny od babičky i mamky vím, že ty porody jsou u nás rychlé, nejdelší byl asi 4 hodiny, takže je teda varianta Podolí, a nebo prostě to nestihneme vůbec a já porodím doma. Ale tak s tou porodní asistentkou jsem domluvená, že hned jak se to rozjede, tak si dáme vědět. Pokud nebude mít směnu, tak je plán takový, že přijede ona za mnou domů, a podle toho uvidíme, kam dojedeme.

Jaké očekávání očekáváte od zdravotnického personálu? Jak byste chtěla, aby se zdravotnický pracovník choval?

Tak já doufám, že tam se mnou bude akorát porodní asistentka, chápu, že oni mají nějaké povinnosti, ale budu radší, když tam nebudou. Jako bylo by fajn, aby prostě nakoukla lékařka, představila se, že kdyby něco je hned vedle a to by mi stačilo. Jinak asi nejde říct, sestry jsou takové, doktoři jsou takoví. Vždycky je to o těch konkrétních lidech. Co je takový ten obecný problém, tak si myslím, že je to hlavně o tom, že oni jsou všichni nastavení na ty patologie a mají potřebu věci řešit. Zase věřím, že když někdo pojedje prostě podle Odenta, tak tak nebude s tímhle problém. Jinak bych taky chtěla, abych byla informovaná o více variantách, hlavně těch nejméně invazivních, pokud bych se měla o něčem rozhodovat. Zatím ta zkušenost je spíš taková, že na co se člověk sám nezeptá, tak to neví.

Co vás dovedlo k definitivnímu rozhodnutí rodit zrovna v Rakovníku?

Tak já přemýšlím, my jsme hodně zvažovali, kam, protože ten Rakovník je prostě dál, Podolí máme kousek, ale pak jsem tam byla, přišlo mi, že tam na mě nikdo nevyvíjí takový ten nátlak a bylo rozhodnuto.

Co pro vás znamená porod doma?

Tak je to hodně diskutované téma. Já mám i kamarádku, co chce teď svoje první dítě rodit doma. Jako já ji na jednu stranu hodně obdivuju, ale na druhou stranu se může stát, že nějak se zazmatkuje nebo něco..nebo takhle, ono u toho porodu, když je fyziologický, tak je malá šance, že se něco stane, tam je pak diskuze, jestli by se i tohle v nemocnici zvládlo, pokud už se něco pokazí. Ale jinak si myslím, že pokud by žena měla být v nemocnici ve stresu, tak je lepší pro ni i pro dítě, aby porodila doma.

Jak by podle vás měla vypadat ideální zdravotní péče o těhotnou a šestinedělku? Změnila byste něco na systému péče u nás?

Já jsem nějakou dobu žila v Anglii a tam se mi hrozně líbí ta spolupráce s porodními asistentkami, ony prostě přijdou po porodu k nim domů, takže žena má po porodu pohodu, čas na to sžívání se. Ono i v té nemocnici je to nastavené tak, že tam člověk nemusí být nějakou dobu po tom porodu. Já sama zvažuji variantu ambulantního porodu, protože ty historiky co občas slýchám z oddělení šestinedělí, to je děs. Ale pokud pro nás bude výhodnější tam zůstat, protože do

24 hod přijdou všichni lékaři, udělají ty screeniny a já už pak nebudu muset řešit nějaké přejíždění někam, tak samozřejmě zůstanu. Kdyby byla ta možnost, že mi někdo zařídí tyhle vyšetření doma, tak jdu domů hned (směje se). Ale takhle, uvidím, jak mi po porodu bude, jestli se mi někam bude chtít, to budu řešit, až to bude, ale zařizuji si i pediatra, který by měl brát děti i po ambulantních porodech.

Děkuji za vaše odpovědi a za váš čas.

A.4 Respondentka č. 4

Kde jste rodila a jaký byl minulý porod?

Rodila jsem doma a kvůli zadržené placentě a velké krevní ztrátě jsem byla převezena do FN Plzeň. Porod doma byl skvělý v tom, že jsem byla ponechaná sama sobě, bohužel manžel se stihl v den porodu rozhádat s naší soukromou PA (snažil se jí telefonicky sdělit, že už se něco děje a ona jej prosila, abych jí volala raději já, že potřebuje slyšet hlavně mě, což on bral jako ignoraci jeho coby otce a celý den byl našťvaný), takže jsem z něj cítila negativní emoce a odpor vůči PA, kterou jsem zavolala hodně pozdě a byla jsem trochu nejistá, jestli je všechno v pořádku, když tam nebyla. Její příjezd se ještě zpomalil nehodou na dálnici k nám, takže dorazila asi hodinu před samotným porodem, kdy jsem byla hodně unavená. Možná, že kdyby se mnou byla dřív, ukázala by mi lepší polohy, kterými by se bývalo dalo pomoci dorotování miminka, které trvalo opravdu dlouho. Po svém příjezdu doporučila převoz do porodnice, protože už jsem byla unavená. Než jsme sbalili vše potřebné, miminko dorotovalo a syn se narodil ve 2.23 ráno. Kontrakce jsem cítila brzy od rána, cca od 4 hodin. Pak kontrakce úplně ustaly a já jsem hodně krvácela a placenta nechtěla ven, branka se rychle zavřela. Přivolaná záchranná služba přijela až asi po půl hodině od zavolání a dalších cca 30 minut v klidu probírali, co se mnou udělají, jestli se bude vybavovat placenta u nás doma nebo to nechají na porodnici. Nakonec mi píchli do žíly plazmu nebo fyziologický roztok a rozhodli o převozu do nemocnice. Vše v naprostém klidu, ještě v sanitce mi milá sestřička říkala, ať si z toho nic nedělám, že je to jejich práce a že bude všechno v pořádku. Po převozu do porodnice se všechno změnilo, personál byl buď arogantní, nebo ustaraný a jednal se mnou jako se školačkou, která chodí kouřit za školu. PA s námi jela do porodnice, ale lékař se s ní vůbec nechtěl bavit, i když se snažila mu popsat dosavadní anamnézu a průběh porodu, nabízela mu i vlastní dokumentaci. Lékař se k ní choval velmi povýšeně a arogantně. Na sál ji s námi nepustili. Dostala jsem narkózu a manžel se vedle hádal s neonatoložkou, že malého na vyhřívání lůžko s monitorem dechu nedá, že ho bude mít v náručí. Několikrát odmítal vitamín K a kredezaci, personál hodně zastrašoval.

Po probuzení jsem měla zimnici a rýmu, na sále byla zima. Na pravém stehně jsem měla napsané čtyřmístné číslo porodu tlustým černým fixem (jakmile jsem se dostala domů, drhla jsem to místo hrubou stranou houbičky a mýdlem, než kůže úplně zrudla a než se mi to podařilo smýt. Vědomě jsem se snažila to číslo zapomenout – což se povedlo.) Sestra mě omývala a tvářila se, jako když myje záchod po hospodské zábavě holýma rukama. Upozornila mě, že mám krev na ruce, ať nesahám na miminko, očistky prý jsou „hrozně infekční“ a „ty miminka jsou pak takový celý olezlý“. Dostala jsem celkem 6 transfuzí, ty poslední dvě už bych si dneska asi odpustila, ale krevní ztráta byla hodně velká. Převezli mě na JIP, což bylo z mého pohledu úplně zbytečné, celou dobu jsem tam ležela a zírala do stropu a čekala, až mě pustí za malým, který byl s manželem na šestinedělí. Pořád jsem měla plný nos, jak jsem se nachladila na sále, a sestřičky mi neustále opakovaly, ať nepláču, a nenechaly si vymluvit, že potřebuju fakt jenom smrkat (směje se). Manžel byl na mě našťvaný kvůli jedné maličkosti a první den po porodu se mnou vůbec nemluvil. V noci nás chtěly sestry po třech hodinách budit a kontrolovat, jestli dýcháme, protože jsme odmítli dát miminko na jejich vyhřívání lůžko s mo-

nitorem dechu. Ta noc byla dost hrozná, ale nutno říct, že za to nemohla jenom nemocnice.

Laktační poradkyně nám vtrhla do pokoje hned po převezení z JIPky a bez pozdravu se slovy „Kolegyně říkaly, že máte hrozně vpáčený bradavky“, mi hrábla do výstřihu a začala mi bez dovolení sahat na prsa. Pak jsem dostala množství laktačních doporučení z 80. let a druhý den snídani složenou z bílého pečiva, kávy a švestek, všechno, co nedoporučovala nutriční poradkyně, která u nás na pokoji také byla.

Druhý den při vizitě jsem si vyžádala propuštění na revers. Malý byl od začátku v pořádku, já jsem si nechala napsat ATB v tabletkách a na všechno ostatní jsem se vykašlala. Následovalo zastrašování, ale nedali jsme se a šli jsme domů. Následující pracovní den jsme měli doma kontrolu ze sociálního odboru, prý dostali hlášení o možném zanedbání péče o dítě. Kontrola dopadla bez připomínek, žádné zanedbání nebylo zjištěno. Pracovnice OSPOD se nám omluvily, že ten podnět musely prověřit. Následně jsem se dověděla, že FN Plzeň se u OSPOD velmi intenzivně zajímala o jméno našeho dětského lékaře, ale OSPOD nepovolil a ani po urgenci nemocnice na krajské právní oddělení naši lékařku neprozradili.

Péče v porodnici mi nevyhovovala, nejlépe mi bylo doma, ale chápu, že jsem byla ve stavu, kdy bylo ošetření v nemocnici nutné. Také jsem pochopila, že u porodu musí být rodiče v harmonickém vztahu a bez nevyřešených problémů. U nás problémy eskalovaly a 5 měsíců po porodu jsem od manžela odešla, od té doby až dosud běží rozvodové řízení.

Plánujete teď родit v porodnici nebo doma?

Plánuji co nejkratší ambulantní porod v porodnici.

Jak si tedy představujete svůj druhý porod?

Druhý porod si chci lépe připravit a родit ambulantně ve vstřícné porodnici. Pokud budeme se stávajícím partnerem v den porodu ve stejně láskyplném vztahu, který máme nyní, představuji si, že porodím bez obav o cizí emoce, bez sevření, že něco dělám špatně, že budu v klidu a budu se moct soustředit jen na sebe a miminko. V současné době hledám empatickou porodní asistentku, která bude ochotná nás do porodnice doprovodit, tak už se těším na její péči a rady, které jsem si minule příliš neužíla. Představuju si hladký a krásný porod do vody a bezproblémový porod placenty, který jsem si poprvé evidentně zapomněla pořádně vizualizovat. Věřím v sílu ženského těla porodit a chci vytvořit ty nejlepší možné podmínky, aby se to povedlo. Zároveň už nechci родit doma, protože nechci vytěžovat pohotovostní lékařskou službu, která může mít lepší věci na práci, nechci přidělovat starosti svým blízkým a nechci riskovat, že doma vykrvácím, pokud by se opakoval stejný scénář. Chci však co nejdéle zůstat v domácím prostředí, dojet do porodnice až v samém závěru, porodit a po bondingu odjet domů.

Ráda bych ještě doplnila, že chápu, že mi lékařský zásah (velmi pravděpodobně) zachránil život, a jsem vděčná za každý den, který tu můžu být. Na druhou stranu ale ani to neopravňuje podle mého názoru personál k přístupu, který jsem zažila.

Co „musíte“ mít u porodu, bez čeho by to nešlo?

Z abstraktních věcí klid a šero, z konkrétních termofor, ten mi poprvé dost

pomáhal.

Jak podle vás vypadá ideální místo, kde byste chtěla porodit?

Co se týče ideálního místa k porodu, obecně je to pro mě klidná, vyhrátá místnost, moje místnost nebo prostor, kde je kam si lehnout a prostor k chození, kde je možnost vlézt si do vany, kde není příliš světla a hlavně, kde je soukromí. Myslím, že není důležité tolik místo, kde člověk rodí, ale mít kolem sebe ty správné lidi, kteří dokáží podpořit.

Jste připravena i na jinou variantu porodu, než jakou teď plánujete?

Jsem připravena na to, že žádný porod se nedá naplánovat. Třeba se druhé miminko narodí na zadním sedadle našeho auta. Pokud se po něm narodí i placenta, nebudu s tím mít větší problém (směje se).

Čeho se u porodu bojíte?

Že nad ním ztratím kontrolu, že budu tlačena k něčemu, co sama nechci, a nebudu ve stavu, abych odporovala, a následně si to budu vyčítat. Nebojím se smrti ani o miminko, některé věci ovlivnit nemůžu, bojím se jenom neempatického personálu.

Co je pro vás u porodu naprosto nepřijatelné?

Člověk typu mého manžela. Myslím, že mi porod pěkně prodloužil, nikam se to neposouvalo, ale když jsem se zavřela na hodinu do koupelny, praskla mi voda. Malý dorotoval ve chvíli, kdy si mě manžel přestal všímat a neustále na mě mluvit. Sice věděl z předporodních kurzů, že se to nemá dělat, ale asi si nemohl pomoci.

Nepřijatelné je jakékoliv porodnické násilí a manipulace.

Nepřijatelné je z mého pohledu rezignovat na úlohu rodičky a svěřit svůj porod lékařům.

Nepřijatelné je odnášení dítěte proti vůli matky a separace matky a novorozence, měli by být ošetřováni jako jedna jednotka.

Jaká je vaše představa porodu v porodnici?

Nezažila jsem je, ale asi bude takový, jaký si ho člověk udělá. Já si ho představuji hezký, s empatickým nezasahujícím personálem, který pomáhá, když je to potřeba.

Jaká je vaše představa porodu v domácím prostředí?

Klidná, tichá, niterná. Domácí prostředí mi vyhovovalo – domácí porod mě naučil, že jsem schopná porodit dítě bez epidurálu, oxytocinu, analgetik, nástřihu a „skákáni na břicho“. Je to posilující zkušenost, kterou se mi bohužel nepodařilo prožít do konce.

Co vás nakonec dovedlo k definitivnímu rozhodnutí rodit nyní v porodnici?

Zdravotní riziko, které se projevilo při domácím porodu, mě přimělo rodit v porodnici.

Jakou konkrétní porodnici jste si vybrala a proč?

Mám zatím vybranou rakovnickou porodnici, protože se zdá nejvštrícnější k mým požadavkům na přirozený porod bez zásahů.

Myslíte si, že vás nějakým způsobem ovlivnila předchozí zkušenost? Pokud ano, jak?

Před prvním porodem mě ovlivnily mé zkušenosti s migrénami – pochopila jsem, že když přijde bolest, nedá se proti ní bojovat, ale musí se přijmout a ideálně vyčistit hlavu od všech myšlenek, ponořit se do sebe. Předpokládala jsem, že podobné to bude i u porodu, a proto jsem chtěla rodit doma, bez zásahů.

Kdo s vámi bude u porodu?

Přítel jako otec dítěte a ideálně PA jako kvalifikovaný doprovod, pokud seženu někoho, kdo se v srpnu nebude povalovat na řeckých plážích a bude ochoten mě doprovodit do porodnice (směje se).

Jak máte zajištěné vyšetření dítěte po porodu jako je novoroze- necký screening? Převezme vám pediatr dítě do péče po ambulantním porodu?

Doufám, že na nás naše paní doktorka nezanevřela a převezme do péče dítě po ambulantním porodu. Ví, že syn se narodil doma, a neměla s tím problém. Ví, že jsem těhotná, a byla ráda, že čekám miminko s partnerem, se kterým jsem šťastná. Měla možnost poznat manžela při preventivních prohlídkách syna a určitým způsobem zasáhla i do rozvodového řízení. Zatím jsem jí neříkala, že chci z porodnice utéct, jakmile to bude možné, ale doufám, že neodmítne. Pokud by odmítla, snažila bych se sehnat PA, která odběr z patičky provede, a k paní doktorce bychom zajeli až po pár dnech.

Jaké chování očekáváte od zdravotnického personálu tj. od lékařů, porodních asistentek nebo dětských sester?

Empatické, vstřícné a respektující můj názor. Chápu, že musí upozornit na rizika v případě odmítnutí péče, ale nemusí zbytečně strašit a manipulovat.

Jak by se podle vás zdravotníci měli u porodu chovat?

Tiše, empaticky, jemně, s respektem.

Změnila byste něco na současném systému péče o těhotnou ženu a šestinedělku?

Ano, v obecné rovině chybí empatie a psychologická podpora těhotné a rodící ženy a následně šestinedělky. Systém se k těhotným mnohdy chová jako k nesvéprávným inkubátorům, z nichž je třeba co nejdříve dostat dítě. Mnoho vyšetření se dělá podle mého názoru rutinně zbytečně. Nechápu zpřísnění hodnot glykemie pro klasifikaci na těhotenskou cukrovku, nechce se mi za tím vidět jen další business pro metabolické laboratoře. Proč se provádí dvakrát za těhotenství test na AIDS a syfilis? Myslím, že těhotné ženy si téměř nemají prostor užít to, že jsou těhotné, neustále slyší o rizicích, která hrozí, o vyšetřeních, která je třeba absolvovat. Mnohem větší váhu má podle mého názoru podpora ženy v její kompetenci porodit dítě a postarat se o něj.

Konkrétně bych do nabídky péče začlenila možnost využívání péče porodní asistentky po celou dobu těhotenství, probíhá-li fyziologicky. Při porodu chybí svobodné právo volby místa a způsobu porodu, ambulantní porod se teprve začíná prosazovat, chybí porodní domy a naprosto zbytečně se démonizuje téma domácích porodů, které je naprosto okrajové. Velká část žen rodí doma po špatné zkušenosti z porodnice a rozhodně není pravda, že by měly na mysli pouze své pohodlí, jak je často prezentováno. K tématu přirozených a domácích porodů se bohužel nejhlasitěji vyjadřují ti, kteří o nich téměř nic nevědí.

V šestinedělí chybí podpora PA pro maminky, které mají problémy s laktací (po radách, které jsem dostala v porodnici, by byl malý po týdnu na Sunaru), pro maminky, které mají jiný zdravotní problém, poporodní deprese, atd. Po propuštění z porodnice se žena prakticky přestává sledovat.

Kromě toho vidím velký problém v averzi mnoha lékařů vůči porodním asistentkám. Lékaři dosud (často) nepovažují PA za své partnery, považují se za jediné, kdo jsou kompetentní vést porod. Z mého pohledu čeká lékaře ještě mnoho práce na mužském egu, je třeba naučit se nedělat u porodu někdy NIC a pouze vyčkávat. Přístup porodníků je hodně ovlivněn podílem mužů mezi porodníky – muži se snaží problémy řešit hned, jednat, pomáhat, řezat – prostě dostat to dítě co nejdřív ven, téměř za každou cenu. Bohužel často z porodnic vycházejí traumatizované ženy, které mají pocit selhání, pocit, že nejsou dostatečně dobré mámy. Myslím, že systém českého porodnictví čeká ještě hodně dlouhá cesta.

Děkuji za vaše odpovědi a za váš čas.

A.5 Respondentka č. 5

Kde plánujete родit?

V porodnici.

Jak si představujete svůj porod?

Bezzásahový, vlastními silami, pokud to půjde.

Co „musíte“ mít u porodu, bez čeho by to nešlo?

Ráda bych co nejméně lidí, co nejvíce soukromí, co nejvíce klidu. A pak nějakou laskavou podporu nebo radu.

Čeho se u porodu bojíte?

Personálu (směje se). Nebo spíš takhle, přehnaně iniciativního personálu. Jinak ještě třeba že se něco stane, ale to je takový ten běžný strach a já se snažím mít v hlavě srovnáno, že bude vše v pořádku. Pak se bojím, aby někdo nevystrašil mého muže, protože prostě chlap, neví co se děje, nikdy to nezažil.

Jaká je vaše představa porodu v porodnici a v domácím prostředí, můžete tyhle dvě představy porovnat?

Porod doma mám asociovaný...no všechny ty porodní příběhy jsou takový krásný, ne každý teda, někdy se taky něco zkomplikuje. Vlastně ale ta žena má celou dobu klid, celou dobu dělá něco jiného a pak až to přijde, tak prostě porodí. Zatímco v té porodnici musíte hlídat moment, kdy odjet, pak se taky dostat co nejladčeji přes ten příjem na pokoj. To si teď taky dáváme za úkol, ideálně se tomu příjmu a papírování úplně vyhnout.

A jak by podle vás mělo vypadat ideální místo, kde byste chtěla родit?

Myslím, že by byla ideální teploučká koupelna, aby bylo člověku teplo i řekněme v plavkách, s podstatně příjemnějším povrchem podlahy než je dlažba - asi třeba nějaký chlupatý koberec, osvětlení podél stěn. Aby tam nebyla ozvěna a veškeré vybavení fungovalo tiše. V mých představách se na porod nehodí velký otevřený prostor, myslím, že to instinktivně ženu ruší. Když si představím náš byt, vidím jako dobré místo gauč v obýváku a tu koupelnu. Kéž by to šlo narvat do jednoho (směje se). A takhle, bez čeho bych se u porodu opravdu stopro obešla, je porodní koza a observační lůžko pro dítě. Naopak si myslím, že na porodních sálech chybí něco jako sofa, kam si může žena pohodlně pololehnout po porodu. Kozy nechť stojí někde na chodbě a vozí se na sály, když je potřeba.

Je něco, co je pro vás u porodu naprosto nepřijatelné?

Asi aby někdo udělal něco bez mého vědomí a souhlasu, když to není nutné, samozřejmě.

Jste připravena i na jinou variantu porodu, než jakou teď plánujete?

No leda doma, že bychom to třeba nestihli. Mentálně na to připravená jsem, co se týče pomůcek, tak na to asi nic moc potřeba není, takže.. Já jsem to říkala i mému muži, ať počítá s tím, že třeba můžu porodit i po cestě v autě. Takže ať dá do auta nějakou deku a čelovku (směje se).

Co vás nakonec dovedlo k definitivnímu rozhodnutí rodit v porodnici?

Nesouhlas muže s porodem doma. I když ono to bylo takový oboustranný, přeci jen jsem prvorodička, nikdy jsem to nezažila, nerodila jsem, takže nevím. Ale kdybychom potřebovali převézt do porodnice, tak jsme se rozhodli, že se chceme vyhnout nějakému nepříjemnému jednání, se kterým by to bylo v případě domácího porodu spojený. To nás od toho odradilo. Ale ono to všechno ještě původně bylo jinak. My jsme se takhle sešli od plánovaného císaře v Podolí a porodu doma, k ambulantnímu porodu v Rakovnice, takže já to považuju za úspěch (směje se).

Proč jste si vybrala zrovna Rakovnickou porodnici?

Protože jsem na něj dostala nejlepší reference od rodiček. Že respektují porodní přání, respektují, když člověk řekne „ne“ a ještě navíc tam mají porodní sál, který poskytuje veškerý komfort a soukromí, což třeba u Apolináře není.

Kdo s vámi bude u porodu?

Můj muž, porodní asistentka a dula. A pak někde na oddělení schovaný doktor. Takhle by to bylo ideální.

Jaké chování očekáváte od zdravotnického personálu tj. od lékařů, porodních asistentek nebo dětských sester?

Očekávám vlastně takovou tu klasiku, to jak to slýchám. Takové to když přijedete na příjem a oni vám prostě oznámí „teď si vás vyšetříme“ nebo řeknou „teď praskneme vodu, protože je čas“. Ale doufám, že náš přístup do toho vnese spíš takový partnerštější vztah, tedy že „vy navrhuje, my si vybíráme“.

Jak by se podle vás zdravotníci měli u porodu chovat?

Měli by navrhopat a říkat „tohle je dobré, má to tyhle a tyhle benefity a tyhle rizika nebo můžeme udělat tohle a tohle“. Mě třeba z těch příběhů co čtu, tak mi tam vždy nejvíce chybí to, že nikdo nenavrhone žádnou alternativu, oni prostě řeknou jedno řešení a pak jen k tomu řeknou, co vše se stane, když se to neudělá. Ale vždycky existují i další cesty.

Změnila byste něco na současném systému péče o těhotnou ženu a šestinedělku?

No, asi bych z té péče vynechala gynekology. Standardem je chodit každý měsíc na poradnu, což si nemyslím, že je úplně nutné takhle často. Pro mě je chození každý měsíc k doktorovi prostě stresující. A pak taky mi nevyhovuje, i přes to, že jsem si našla relativně alternativního gynekologa, tak za celou dobu mi nešáhl na břicho, prostě jen ultrazvuk, vnitřní vyšetření nedělá, což jsem ráda, ale to břicho je prostě takový jediný komunikační kanál s tím dítětem a na to se nijak nikdo nezaměřil. To mi na tom vadí. Tohle by vlastně mohla obstarat porodní asistentka. A vadí mi i to, že ta péče je nenávazná a všichni se mezi sebou pomlouvají. Bez toho bych se obešla.

Děkuji za vaše odpovědi a za váš čas.

A.6 Respondentka č. 6

Kde jste rodila a jaké byly minulé porody?

První holčičku jsem porodila v roce 2013 v Kladenské porodnici. Ten porod začal tak, že mi praskla voda. Už odpoledne jsem měla nějaké divné pocity v břiše, tedy asi kontrakce, tak jsem manželovi u večere řekla, že asi v noci pojedeme. Tak jsem jeho nakrmila, sama jsem si říkala, že nedoporučují před porodem jíst něco těžkého, no tak jsem místo večere slupla bonboniéru (směje se). No a šla jsem si před půlnocí lehnout, a jak jsem si lehla, tak mi praskla voda. Takže jsme vyrazili do porodnice, protože to nám říkali už i na předporodním kurzu, že když praskne voda, tak máme přijet, protože tam jsou nějaká rizika. Takže jsme teda přijeli na příjem. Jenže jelikož se nic moc nedělo, tak poslali manžela domů a mě dali na hekárnou. A tam za mnou přišla paní asistentka, vyhrnula mi košili a prdla mi do zadku nějakou injekci, já jsem vůbec nevěděla co, nikdo se mě na nic neptal. Pak mi teda řekla, že jestli to bude k porodu, tak se to rozjede, když nebude, tak se vyspím. Takže já jsem většinu času strávila na záchodě, protože tam se mi sedělo dobře, ale zase jsem na té hekárně nebyla sama, tak jsem nechtěla blokovat společnou koupelnu. Pak přišla paní asistentka, asi ve tři a ta ke mně pronesla něco ve stylu že „jak budu zvládat porod, když už teď tu bolest nezvládám“ a to mě upřímně dost rozhodilo, protože jsem měla pocit, že to zvládám dobře, jen jsem prostě nemohla ležet. Tak mě přeložili na ten porodní pokoj, dali mi klystýr a řekli mi, že můžu zavolat manžela. Já jsem většinu času asi strávila v koupelně, potřebovala jsem tu díru pod sebou, takže žádný míč, musela jsem sedět na tom záchodě. Jenže pak mi řekli, že mi dají infuzi a budou natáčet monitor, takže já jsem musela ležet, do toho ta guma okolo břicha, jako on to není žádný velký tlak, ale zvláště v té kontrakci mě to hodně rušilo. Já jsem chtěla, aby ten porod byl co nejpřirozenější, měla jsem i napsaný porodní plán, ale ten nakonec zůstal v tašce, protože jsem měla pocit, že já jim do toho porodu nemám co mluvit. Určitě jsem nechtěla nástřih, a to byla jediná věc, kterou jsem jim řekla, a to našťástí respektovali. Jako paní asistentka se v tu chvíli asi nějak zatvářila, když jsem jí to říkala, ale může to být jen můj subjektivní pocit v té situaci. No a tak jsem tam ležela, jak mi kapal ten oxytocin, tak ty kontrakce byly hrozně silný, bylo mi špatně, nešlo mi to zrychlené dýchání, prostě jsem byla úplně vyřízená. Když jsem začala mít pocit na tlačení, tak jsem si vzpomněla na historiky žen, které říkaly, jak už chtěly tlačit, ale doktor jim to zatím zakázal, takže jsem nevěděla, na čem jsem, a celé jsem to v sobě zablokovala. Ale od téhle chvíle to bylo půl hodiny, než se dcera narodila. Bylo to nekonečné, nešlo mi to, došlo i na to tlačení na břicho, což jsem věděla, že se nemá, tak z toho jsem taky zpanikařila. Zpětně se vlastně divím, že se dcera narodila spodem a nemuseli ji ze mě vyřezávat. A ještě u toho porodu byl šílený ten počet lidí, jestli jich tam bylo patnáct - primář přišel i s medikama, všichni koukali na ty moje roztážené nohy, no děs. Pak když se dcera narodila, tak ji hned odstrihli, tatínek ani nemohl strážat pupečník a hned ji odnesli. Ale pak mi ji donesli, ale už zabalenou. A já jsem byla tak vyřízená, že jsem ani neměla sílu jí přivítat. To je ve mně dodnes (rozplácí se). Pak nás tam s manželem nechali ty dvě hodiny, a když mě brali na pokoj, tak si malou odnesli. Ale je fakt, že jsem spala, takže..

No a s tou druhou mi začaly takové nepravidelné kontrakce, vzbudily mě brzo

ráno. Vůbec jsem s tím nepočítala, protože malá se narodila 16 dní před termínem. Ale my neměli nic připraveného, teď jsem si říkala, že je to strašně brzo, no ale sestavili jsme postýlku, pomalu jsem si pobalila tašku a pak jsme vyrazili do porodnice. Ale jak ty kontrakce byly nepravidelné, tak jsem nevěděla, jestli nás třeba ještě nepošlou domů. Ale tak jsme přijeli, jenže zrovna rodila jiná paní, tak mě nechali na příjmu na monitoru a já jsem jenom slyšela, jak paní řve. Nejlepší bylo, že křičela ve stejných intervalech, co jsem měla kontrakce já, takže to nebylo zrovna moc dobrý, docela mě vystrašila, jsem si říkala, že teda když už ty kontrakce mám taky často, tak už musím rodit. No ale tak po půl hodině přišel pan doktor a to bylo skvělé, protože pana doktora jsem už předtím potkala v poradně, a kdyby ten porod nepřišel tak brzo, měla jsem v plánu se ho zeptat, jestli by nešlo nějak zařídit, že by mi přišel k porodu. On totiž vše moc hezky vysvětloval, byl milý a při vyšetření něžný. Takže když jsem ho viděla, tak to ze mě tak nějak spadlo. On mi teda řekl, že jsem otevřená na tři centimetry, a že to je pro druhorodičku ideální, tak mě zase vzali na porodní pokoj a dali mi klystýr a porodní asistentka mi řekla, že se budu tak hodinu čistit. Tak jsme tam byli s manželem víceméně sami, ona občas nakoukla, jestli je vše v pohodě a tak jsme to tam ve dvou tu hodinu vyválčili. Potom vlastně mě porodní asistentka po té hodině přišla vyšetřit a říkala, že tam je tak 4-5 centimetrů, a že by pustila tu vodu. Tak jsem si zase vzpomněla na historku jedné známé, že pak když jí pustili tu vodu, tak za chvíli porodila, že jsem s tím souhlasila. Jako taky jsem na spoustě fórech četla, že by se to nemělo, ale pro mě to v tu chvíli znamenalo, že by se to mohlo urychlit. Kdyby mi někdo pak řekl, že musí natočit ten monitor, tak bych s tím nesouhlasila, ten monitor je pro mě fakt peklo ty pásy. Každopádně doteď si pamatuju, jak tam byly dvě porodní asistentky, jedna mě zapojovala na monitor, druhá měla ruku ve mně a pustila tu vodu a teď říká „No je tam těch 5 centimetrů, já si počkám na kontrakci. . . už je tam šest, je tam osm!“ na to druhá asistentka vyběhla z pokoje volat doktora. No jenže pan doktor to nestihl, malá byla už na světě, když přišel. Byla venku doslova na dvě zatlačení, jedno hlava, druhé zbytek tělíčka. Tu vodu mi pouštěli ve 21:10, malá byla na světě ve 21:15, byla to vážně jízda. Oproti předchozímu porodu nechali malé dotepat pupečník, tatínek si ho přestříhl, malou na chvílku odnesli, ale hned mi ji vraceli, jen v plínce mi ji dali na hrud a opravdu ty další dvě hodinky jsem tam ležela s ní a to bylo nádherné. Jediné co mě tam trochu šokovalo, bylo to, že po porodu mi porodní asistentka povídá „Malá šla tak rychle, že jsem vás ani nestihla nastříhnout.“, tak na to jsem jí řekla, že to měla jediné štěstí. Stejně jako u prvního porodu jsem nástřih nechtěla a jak šlo všechno rychle, tak mě ani nenapadlo to dopředu nikomu říct, protože jsem si prostě nemyslela, že by to někdo udělal bez mého svolení. Ale tak po těch dvou hodinách, to bylo asi těch jedenáct večer, nás převezli na šestinedělí a malou mi vzali. Já třeba chápu, že jsem mohla být slabá, že bych ji nemusela brát do ruky nebo s ní vstávat, ale já úplně vidím, jak jsem ležela v posteli, přicházely na mě takové hormonální vlny a já celou noc slyšela, jak nějaké miminko pláče, samozřejmě, že to byla moje malá. Chudák tam byla celou noc sama a já prostě nechápu, proč mi ji někdo nedovezl, ale nejsem povaha, co by se s někým hádala. Tohle si ale doteď vyčítám (znovu se rozpláče).

Takže tohle byly moje dva porody, uvidíme, jaký bude teď ten třetí.

A jak si představujete tedy ten svůj třetí porod?

Nechtěla bych úplně být opásaná monitory, zase nechci nástrih a docela ráda bych chtěla zkusit родit jinak, než vleže, protože v tom sedu mi bylo při obou porodech nejpříjemněji.

Jak by měl ideálně vypadat prostor, kde byste chtěla porodit?

Moje ideální místo pro porod...no, co se týče teploty, měla by být "pokojová" a ideálně rychle regulovatelná. V těhotenství je mi pořád horko, i když kdykoliv jindy jsem porad zmrzlá. V tuhle chvíli se mi vybavila na chatě obytná místnost s krbem, tam je takové příjemné tlumené osvětlení, různé možnosti sezení/ležení, a když je zatopeno v krbu, tak si člověk krásně najde ideální místo, kde mu bude zrovna tak akorát teplo. Ale co se vybavení týče, tak u porodu budu nejklidnější, když vím, že je velmi blízko zázemí, kdyby náhodou bylo potřeba zachraňovat životy. To je pro mě prioritou a v takovém prostředí budu klidnější, takže porod bude, předpokládám, probíhat lépe. Když jsem rodila Elišku, tak byl den, bylo sice pod mrakem, ale světla bylo dost i přes žaluzie a myslím, že byly rozsvícené i zářivky na sále, asi aby medicí v přítomí o nic nepřišli. Kamilka se narodila večer při tlumeném světle a u ní vím, že mi během porodu bylo teplo a byla jsem nahá, ale potom ve třetí době porodní mi už začala být zima.

Je něco, co „musíte“ mít u porodu, bez čeho by to nešlo?

Asi můj manžel, sice mě ve finále vždy rozčiluje ten jeho klid, ale bez něj by to vážně nešlo (směje se). A pak taky u porodu potřebuju, aby mi nechali můj prostor. Jsem hodně hlasitá a nedokážu si představit, že by mě někdo okřikoval nebo mi říkal, ať jsem potichu.

Kdo s vámi bude u porodu? Předpokládám, že tedy manžel.

No manžel a vy, když to vyjde (směje se). Chtěla bych, aby stihli do porodnice dojet všichni, co tam mají být a tedy i já.

Čeho se u porodu bojíte?

Bojím se toho, že nastanou nějaké komplikace a skončí to císařem. Bojím se toho, že začnu rodit, když bude manžel v práci a on nestihne přijet. Bojím se, že neseženu hlídání pro holky a tak, takové věci teď řeším nejvíc.

Porod v porodnici a porod doma, co to pro vás znamená, srovnala byste je nějak?

Tak já vím, že žena by měla родit tam, kde se cítí bezpečně, protože jinak se to může zkomplikovat. A také vím, že jsou ženy, které to tak mají, prostě si v hlavě řeknou, že všechno bude v pohodě a budou родit doma, ale pro mě to bezpečné není. Já bych se porodu doma bála, bojím se teď i toho, že by mohl být porod třeba tak rychlý, že bych nestihla do té porodnice dojet. Já prostě potřebuju родit někde, kde vím, že jsou lidi a prostředky k tomu, aby mě nebo miminko zvládli zachránit, když třeba začnu krvácet nebo tak něco.

Takže budete родit opět v porodnici?

Určitě, doufám, že to stihneme.

A proč jste si vybrala znovu kladenskou porodnici?

Tak člověk už to tam zná a taky se bojím toho, že bych nikam jinam nestihla dojet. Mrzí mě, že už tam nepracuje ten pan doktor, který byl u mého druhého porodu, ten je teď v Motole, ale to je obrovská nemocnice a je dál, takže tam bych nejela.

Jste připravena i na jinou variantu, než jakou teď plánujete?

No chtěla bych, abych zvládla dojet do té porodnice. Kdybych to nezvládla, tak asi prostě člověk porodí doma, ale nechtěla bych to tak.

Je něco, co je pro vás u porodu naprosto nepřipustné?

Nechtěla bych tam mít tolik lidí, jako u prvního porodu. Já chápu, že ti medicí taky musí ten porod někde vidět, ale mohli by to alespoň udělat tak, aby tam byli v menších skupinkách.

Jaké očekávání očekáváte od zdravotnického personálu, který teď bude u vašeho porodu a jak by se ideálně měli chovat?

Já bych vlastně ideálně chtěla, aby mě co nejvíc nechali být, když bude všechno v pořádku. Já chápu, že něco vlastně být „musí“, ale chtěla bych, aby mě vlastně co nejvíc nechali být (směje se). Ale vlastně čekám, že se ke mně budou chovat tak, jak to znám z předchozích porodů, budou dělat svoji práci. Nejvíc mi vadí to, že podle mě nedávají dostatek informací a dělají věci automaticky bez souhlasu.

A v čem vás tedy hlavně ovlivnily předchozí zkušenosti?

Ten první porod mi ukázal, co nechci. Staly se tam ty určité věci, ale zase vím, že si za to můžu sama, když jsem ten porodní plán nevytáhla a pak ani nic neřekla. A to samé jsem udělala i u druhého porodu. Takže vím, že jsem byla hloupá. A tohle si teď právě chci řešit tím, že s sebou budu mít někoho, kdo mi s tímhle v průběhu porodu pomůže, ale úplně nevím, jestli to zastane můj manžel, porodní asistentka by byla ideální.

Poslední otázka, změnila byste něco na současném systému péče o těhotnou ženu a šestinedělku?

Asi ani ne. Mě občas překvapuje, jak někdy ženy odmítají ty vyšetření nebo ultrazvuky, ale já jsem člověk, kterého vyšetření uklidňuje, takže tohle já nechápu a kontrolám a vyšetřením se nebráním. Akorát jsem si chtěla k porodu sehnat porodní asistentku, abych u porodu měla člověka, co mě zná, ví, co chci a kterému já věřím, ale těch soukromých porodních asistentek je málo, koukala jsem na nějakou tu mapu na stránkách UNIPA, a tam jsem našla dvě v Rakovníku a jednu v Neratovicích, takže jsem přemýšlela, jestli hledat dluho nebo ne. No a pak jsem taky zjistila, že péče soukromých porodních asistentek je drahá a já nemám jen tak deset tisíc, abych mohla někomu zaplatit, i když bych ráda. Takže to je škoda, že na to pojišťovna nepřispívá.

Děkuji za vaše odpovědi a za váš čas.

A.7 Respondentka č. 7

Kde plánujete родit?

Když to vyjde, budu родit doma. Ale malá zatím ještě pořád není otočená hlavičkou a moje domluvená porodní asistentka nechodí k domácím porodům KP, takže možná budu muset do porodnice. Kdyby se malá neotočila a musela bych родit v porodnici, tak bych asi родila v Liberci a chtěla bych jít ambulantně domů. Protože od všech kamarádek, i když byly spokojené s porodem, tak si na šestinedělí stěžovaly. A to to byly i kamarádky, které to berou tak, že nemusí ony samotné nic vědět a lékař ví vše nejlíp.

Jak si představujete svůj porod?

Já si ho nějak zvlášť teď nemaluju, spíš chci prostě klid, pocit bezpečí a nějak se to vyvine.

Jak by mělo vypadat nebo jak by mělo být vybavené místo, kde budete родit?

Na začátku první doby porodní, pokud kontrakce budou ještě mírné, tak by se mi líbila procházka v menším lesoparku, naproti našeho bytového domu. Je tam menší rokle, ve které teče potůček, jsou zde vytvořeny různé posedy, lavičky, menší jezírka, a celým parčíkem se vine cestička - část je na rovince, část je do kopce a z kopce, z jedné strany je vchod/východ tvořen schůdky a vše je ve stínu starých velkých stromů, jsou zde slyšet různé ptáčí. Bývá tu klid i o slunečném víkendů, občas potkáte nějakého důchodce s pejskem, občas nikoho, jsou zde různá zákoutí.

Druhá doba porodní, pokud bych родila doma, tak v koutu obývacího pokoje, na rozložené nižší sedačce, která je po rozložení pohodlná a stejně široká jako naše postel v ložnici, na matraci umístěné na zemi, nebo na míči, popř. v porodním bazénku v obýváku nebo v koupelně ve vaně . . . Prostě tam kde mi to bude v danou chvíli nejpríjemnější. Všude bude přítmí a klid a buď úplné ticho, nebo puštěná jemná relaxační hudba.. V jiném rohu místnosti kde budu, popř. v ložnici bude moje soukromá PA a dula. Pokud bude potřeba, můžou mě jemně masírovat pro větší uvolnění šíjí nebo záda. Koupila jsem si z devaterakviti.com porodní vůni ve spreji, masážní olej k porodu a porodní lázeň (pokud bych měla půjčený od známé porodní bazének nebo čas trávil ve vaně v koupelně). Pokud bude doma přítomný manžel, tak bude nejspíš v jiné místnosti, pravděpodobně ložnici hlídat naše 3 kočky, aby mě při porodu moc nerušily, zvláště naše bílá hluchá Kexa má silné hlasivky, když vyžaduje pozornost (směje se).

Druhá doba porodní, pokud bych родila v nemocnici, tak aby tam byl hlavně klid, přítmí, chci mít buď úplné ticho, nebo hudbu dle nálady. Nechci vyrušování a zbytečné dotazy a dotazy od nemocničního personálu, co nejméně cizích lidí, ideálně někde v dáli jen občas dohlížet nemocniční PA popř. lékař, ale aby jen pozorovali někde v koutku a nevyrušovali mě. Nechci ležet na posteli, spíš být na míči, žíněnce, různě chodit po místnosti, pokud bude vana tak třeba část porodu trávit ve vaně nebo ve sprše. Stejně jako u porodu doma, bude se mnou moje PA popř. dula nebo obě, ale oproti porodu doma, je chci mít sebou po celou dobu porodu v nemocnici, pokud bych tam byla i na první dobu porodní. Vezmu si sebou do porodnice porodní vůni ve spreji, masážní olej k porodu a porodní lázeň. Manžel

by byl se mnou pouze na první dobu porodní a druhou by trávil v nemocnici, někde poblíž, pokud by se porod zkomplikoval, aby dohlédl na holčičku a nenechal ji separovat ani na jednu sekundu!

Co vás dovedlo k rozhodnutí родit doma?

Už předtím, než jsem byla těhotná, tak jsem si začala zjišťovat informace o porodech, postupně jsem se k tomu všemu dostala přes různé skupiny o porodech. Vlastně primárně jsem hledala alternativní porodnice, kde by to proběhlo podle mě. To jsem zjistila, že je v České republice výběr dost omezený. Například porodní asistentka Anička Kohútová jezdí do Krnova, což je pro nás z ruky. Já sice mám rodiče na Moravě, ale zase já jsem plánovala před porodem být v klidu doma a ne řešit, jak stihnout dojet a tak. Takže jsem pak začala přemýšlet o tom, jak to udělat jinak a dostala jsem se k porodu doma. Já jsem se totiž na Světovém týdnu respektu porodu setkala s holčinou, co chtěla родit doma, začaly jsme se o tom bavit, začala jsem si o tom hledat informace a tak.

Je něco co „musíte“ mít u porodu, bez čeho si myslíte, že by to nešlo?

Já jsem přemýšlela, jelikož kamarádka rodila doma a nevyužila svůj porodní bazének a teď ho půjčuje, tak přemýšlím, že bych si ho od ní půjčila. Akorát mám tři kočky, tak se trochu bojím, aby ho nepropíchny a neměla jsem tady potopu (směje se). Takže možná tak, ale tu vodu bych nějak potřebovala, ale my máme vanu dost malou, takže asi ten bazének.

Vybrala jste si pro porod nějakou konkrétní místnost u vás v bytě?

My máme malý byt, 2kk, ložnice je malá, manžel tam má ještě lavici, rotoped, tam je to takové zaskládané. K tomu ještě bydlíme v přízemí, od září nám zrušili terásku, takže k nám sice není vidět, ale zase tu není úplně soukromí. Takže já jsem si tady začala dělat takový kouteček v naší obýváko-kuchyni, zatáhnu okenní rolety a tak.

Je něco, čeho se u porodu bojíte?

Jak už jsem říkala, malá je pořád ještě otočená koncem pánevním a pokud by to tak zůstalo až do porodu, tak bych musela jít родit do porodnice. Tak toho se asi bojím. Já jsem vlastně tu porodnici tak nějak vytěsnila, malovala jsem si porod v klidu doma, kde se cítím bezpečně a kde mě nebude nikdo do ničeho nutit, tak trošku nevím jak to teď všechno udělat, kdybych do té nemocnice musela.

Takže nejste připravená na jinou variantu, než je ten domácí porod?

Ale jo, to zase prakticky jsem. Já jsem už předtím hledala nějakou alternativní porodnici. Jsem z Liberce, máme tu Libereckou a Jabloneckou porodnici. Ta moje porodní asistentka, co mám domluvenou, tak ta chodí spíš do Jablonce, protože tam jsou k externím porodním asistentkám vstřícnější a nechávají jim tam určité kompetence, i když přímo s nemocnicí nemají smlouvu. Ale zase teď mi říkala, že na ten porod koncem pánevním by byl lepší Liberec, protože tam prý teď chtějí snižovat počet císařských řezů, tak tam by mohli mít větší zkušenosti s koncem pánevním a mohli by být nakloněnější k tomu přirozenému porodu.

Kdo s vámi bude u porodu?

Já mám domluvenou porodní asistentku, která se mnou bude doma i se mnou případně půjde do porodnice. Pak mám domluvenou záložní porodní asistentku a ještě mám zajednanou dula. Takže u porodu budu ideálně já, porodní asistentka a dula. On totiž manžel u porodu v porodnici určitě nechce být a tady doma, no uvidíme, jestli tu bude. Každopádně jsem chtěla mít i tu dula kvůli tomu, že jsem už od začátku věděla, že tam můj manžel být nechce. Ale nevím, jak to bude v té porodnici, protože tam mají občas problém se dvěma osobami u porodu, kdyby to byla jen porodní asistentka a můj manžel, tak to prý i jde, ale s tou dula a porodní asistentkou nevím, jak to bude.

Jaká je vaše představa porodu v porodnici a porodu doma?

Vlastně porodnice je pro mě úplně neznámé prostředí, já jsem v nemocnici nikdy nebyla, když nepočítám to, kdy jsem se sama narodila. Takže tam člověk bude poprvé, ty lidi uvidí taky poprvé v životě a já vím, že potřebuju mít s lidmi nějaký vztah, abych jim důvěřovala. Pro mě je důležitý ten pocit bezpečí, který hodně ovlivňují ty lidi okolo mě, a když člověk neví, kdo tam bude.. To vím, že mě vykolejí. A takhle doma, když půjde vše jak má, a ta porodní asistentka s dula budou jen jako v záloze, třeba se je rozhodnu zavolat i na poslední chvíli, tak budu v klidu. Co se týče rizik, tak moje porodní asistentka pracovala v porodnici, a vím, že je taková opatrnější, takže když by se něco dělo, tak pojedeme do porodnice. Ale třeba já věřím, že pro mě jsou doma nižší rizika, protože porod je hlavně v hlavě, pokud je to těhotenství bez komplikací. V nemocnici bych se mohla dostat do stresu a ty rizika by byly vyšší. Ono nikdy nevíte, co se stane, ale vyhodnotila jsem to tak. V té porodnici nevím, kdo tam bude, jestli mě bude do něčeho nutit. Já se nerada s někým hádám, ráda si rovnou dělám věci po svém.

Kdyby tady fungoval porodní dům, který by byl součástí kontinuální péče porodních asistentek, který by poskytoval zázemí pro ten váš porod, byla by to pro vás alternativa k tomu domácímu porodu?

Já si myslím, že jo. Jako pro prvoroďčku asi určitě jo. Sice by to bylo pořád cizí prostředí, ale kdyby se tam o mě starali lidi, co znám, tak bych nad domácím porodem ani nepřemýšlela.

Jaké chování očekáváte od zdravotnického personálu tj. od lékařů, porodních asistentek nebo dětských sester, když byste do té porodnice „musela“ jet? A jak by se podle vás měli chovat ideálně?

Z toho co tak nějak vím tak mi přijde, že se zdravotníci většinou chovají tak, že oni mají ty informace, a že teda vědí nejlépe, jak se za pacienta rozhodnout. Oni prostě rovnou rozhodnout, nikomu nic nevysvětlí, prostě je to pro ně rutina. Já chápu, že když těch porodů má člověk víc, že nemá takový čas na každého, ale primárně mi přijde, že je problém v tom, že se i k rodičkám automaticky chovají jak pacientovi, kde oni musí dostat dítě ven a všechny zachránit. Já vím, že dneska se pořád řeší nějaké soudy, ale zase když už podepíšu revers, tak jsou jednou krytí a hotovo.

Já bych ideálně chtěla, aby mě brali, že já rozhoduju o svém těle, je to moje tělo, moje dítě a já si ponesu následky svých rozhodnutí. Teď vlastně dávám dohromady porodní plán, ve kterém mám napsané třeba to, aby mi nenabízeli sami

léky na tišení bolesti, nepřeji si nástřih, pokud nebudou třeba potřeba kleště a tak.

Jak máte zajištěnou první prohlídku a screening?

Screening bude dělat moje porodní asistentka, ona má i ty kartičky, takže tohle mám zajištěné, i kdybych chtěla родit ambulantně. Já jsem si vlastně hledala, jací pediatři v Liberci berou po domácím nebo ambulantním porodu, napsala jsem dvěma email, jestli mají kapacitu a berou a oba mi odpověděli, že se mám ozvat po porodu. Ale teda nepsala jsem jim, že plánuji domácí porod.

Bylo těžké si sehnat porodní asistentku k domácímu porodu?

Ani ne, já jsem o jedné věděla od kamarádky, takže jsem věděla, že se na ní můžu obrátit. Ale kamarádka mi řekla, že ji mám kontaktovat co nejdřív, takže už v sedmém týdnu jsme spolu měly první schůzku, kde jsem řekla, že bych teda chtěla родit doma. A pak vlastně před Vánoci jsem si začala hledat tu záložní.

Je něco, co je pro vás u porodu naprosto nepřijatelné?

Separace. Já vlastně chci, aby moje malá holčička byla se mnou, aby ji nikam neodnášeli, aby nechali dotepat pupečník, abychom měly alespoň ty dvě hodinky pro sebe. Přes tohle nejede vlak.

Jinak u porodu bych si nepřála ten nástřih, monitory co nejméně a vaginální vyšetření taky zvládnou u příjmu, ale pak pokud to nebude nutné, tak ho nechci. Budu vše odmítat. Já jim třeba asi ani nepodepíšu informovaný souhlas, protože v tom nic moc není, tak ať mi dají podepsat revers a bude to.

Změnila byste něco na současném systému péče o těhotnou ženu a šestinedělku?

No toho by bylo. Nelíbí se mi ten koncept, že nemáme možnost mít vlastní porodní asistentku, ke které by člověk chodil a která by ho až třeba v případě, že se jí něco nelíbí, odeslala k lékaři. Protože stejně, k čemu já teď k tomu gynekologovi chodím. Donesu moč a pak si popovídám s doktorem, jak mi je. Ani na to břicho si nesáhne, vlastně nic. I na tom I. ultrazvuku ve 12. týdnu a II. ultrazvuku ve 20. týdnu jsem byla na specializovaném pracovišti, on mi dělal až ten třetí.

No ale ta největší mezera je v tom, že člověk nemá opravdu jednu tu osobu, které by věřil a která by ho znala. Chybí ta kontinuální péče. A když už si člověk někoho najde, tak to stejně pojišťovna nehradí.

Děkuji za vaše odpovědi a za váš čas.

A.8 Respondentka č. 8

Kde plánujete родit?

Určitě v porodnici, pokud to vyjde, tak na Kladně.

Jak si představujete svůj porod?

Upřímně až do dnešního dne jsem si ho nijak moc nepředstavovala, vlastně až poté, co jste si se mnou o tom promluvila, tak jsem začala mít takovou nějakou představu, ale do té doby jsem vážně netušila vůbec nic, maximálně tak jsem něco dohledala na internetu, viděla jsem ty Malé lásky, ale tak v každé nemocnici to chodí trochu jinak, takže zase jsem vlastně nic konkrétního nevěděla.

Myslíte si, že „musíte“ mít u porodu něco, bez čeho by to nešlo?

Určitě partnera. To je pro mě nejdůležitější, abych tam měla i někoho, kdo by třeba zasáhl, kdyby se ke mně někdo choval špatně a tak.

Takže přítel bude u porodu?

Já doufám. Moc jsme to zatím neřešili, ale nijak se nebránil, tak snad neuteče (směje se).

Jak by mělo vypadat nebo jak by mělo být vybavené místo, kde budete родit?

Tak mělo by to tam být hezké, a aby to vypadalo co nejméně jako nemocnice. Jinak ani nevím, ale co jsem koukala na ten pořad, tak v té Plzni to měli moc hezky vybavené, takové hezké pokoje, někde měli i vanu, tak to by asi bylo fajn. Myslím si, že je pro mě hlavně důležité, abych měla blízko po ruce koupelnu a záchod, což myslím, že na Kladně je, takže to je dobře.

Je něco, čeho se u porodu bojíte?

Bojím se toho, že by se něco mohlo stát našemu chlapečkovi. A taky se bojím bolesti. Víím, že to zvládlo spoustu žen přede mnou, ale já si to nedokážu zatím představit.

Jaká je vaše představa porodu v porodnici?

Tak nějak obecně asi víím, co mě čeká. Přijdeme do porodnice, když praskne voda nebo když začnou kontrakce a pak porodím. Já se spoléhám na to, že ti lidi v nemocnici ví, co dělají, je to jejich práce, tak oni budou vědět co dělat. Víím, že některé ženy hrozně řeší, co se s nimi bude dít, ale já si zase říkám, že když budu já a malý v pořádku, tak to je to nejdůležitější.

Jaká je vaše představa porodu v domácím prostředí?

Vůbec nevím, nedokážu si představit prostě jen tak porodit někde na gauči nebo třeba v kuchyni. Není tam lékař, tak co kdyby se něco zkomplikovalo, nevím, co by chtěli dělat. Já bych to udělat nemohla, přijde mi to od těch žen sobecké. Jasně, taky nejsem vytržená z toho, že budu mít před několika lidmi nohy do praku, ale nechci, aby se tomu našemu miminku něco stalo.

Co je pro vás u porodu naprosto nepřijatelné?

Takové špatné chování jako je arogance a tak. Ale taky si myslím, že je pro

mě nepřípustné narušení kontaktu s dítětem, ať ze strany porodnice úmyslně či omylem. To prostě nesmí být, pokud je dítě v pořádku.

Jste připravena i na jinou variantu porodu, než jakou teď plánujete?

Já vlastně nic moc neplánuji, mám jasno v tom, že pojedu na Kladno, to mám nejbliž, takže snad to vyjde.

Co vás dovedlo k rozhodnutí rodit v kladenské porodnici?

Asi jsem ani nepřemýšlela, jestli jet rodit jinam. Kamarádky co tam rodily, byly spokojené. Slyšela jsem ještě, že si hodně lidí teď chválí ten Rakovník, ale tam snad chtějí nějakou registraci, tak na to už je asi pozdě teď.

Jaké chování očekáváte od zdravotnického personálu tj. od lékařů, porodních asistentek nebo dětských sester?

Z toho co vím od kamarádek, tak se obávám toho, že ten personál nebude úplně přátelský, jak by si asi každá žena ráda představovala. Asi budou mít odstup a nebudou moc vstřícní, nebudou mě moc informovat.

Jak by se podle vás zdravotníci měli u porodu chovat?

Měli by se vžít co nejvíce do role té prvorodičky. Aby byli přátelští a ochotní vše vysvětlit nebo ukázat. Mnohdy prvorodička ani neví, co vše by měla chtít vědět, tak aby tohle oni zvládli.

Změnila byste něco na současném systému péče o těhotnou ženu a šestinedělku?

Změnila bych asi péči po tom porodu. Možnost být s někým v kontaktu nebo mít někoho, kdo by přišel domů a poradil třeba s kojením a tak. Jako před tím porodem je taky potřeba zvýšit informovanost a tak, ale po tom porodu mi to přijde zásadní. Mít toho člověka, který poradí a pomůže.

Děkuji za vaše odpovědi a za váš čas.